

Willem van Oranje

Leider van de opstand in de Nederlanden

De koning van Spanje vond Willem van Oranje maar een lastpak. Hij loofde een hoge beloning uit voor degene die hem zou vermoorden. Het huis waar Willem van Oranje werd doodgeschoten is nu een museum.

Willem van Oranje was in het begin van de 80-jarige oorlog de leider van de opstand in De Nederlanden. En hij woonde toen hier in Delft. In De Prinsenhof weten ze alles over Willem van Oranje en zijn leven, en: over zijn dood.

Willem van Oranje, hij was de leider van de Opstand in de Nederlanden en daarom wilde Koning Philips ook graag van hem af. Hij dacht: "als Willem van Oranje dood zou zijn, dan zou de Opstand van De Nederlanden ook wel ophouden" en daarom beloofde hij 25.000 gouden kronen, een heleboel geld, uit aan diegene die Willem van Oranje zou vermoorden. En het duurde niet lang. In Antwerpen vuurde iemand van dichtbij schoten af op Willem van Oranje en hij werd geraakt. Maar hij bleef leven. Maar hij voelde zich niet meer veilig in de Zuidelijke Nederlanden en daarom vluchtte hij net als veel anderen opstandige Nederlanders naar het Noorden, naar Delft. En hier in dit huis, vanuit dit huis bleef hij de Opstand van De Nederlanden leiden. En nu is het een museum geworden.

Nou, dit is Willem.

En zijn huis, dit huis, dat wordt "De Prinsenhof" genoemd hè, waarom eigenlijk?

Ja, hij was een Prins en een Prins, die hield hof, zo heet dat. Een hofhouding. Een heleboel mensen in dienst: keukenpersoneel, lijfwachten om hem te beschermen, maar ook edelen, raadslieden. Hij had ongeveer 100 mensen in dienst in de tijd dat hij hier woonde die hem dienden.

Vrouw en kinderen?

Vrouw en kinderen, een paar kleine meisjes, Prins Maurits, zijn zoon, die was in Leiden, die studeerde daar. En wat bijzonder is: hij had ook een hondje.

Vertel?

Hij had een hondje en het is bekend, dat hij in zijn jongen jaren een keer een veldslag had, op de hielen werd gezeten door de vijand en dat zijn hondje hem blaffend waarschuwde.

En toen kon hij zichzelf in veiligheid brengen?

Toen kon hij vluchten en daardoor had hij zijn leven aan het hondje te danken.

Dat hondje was een held?

Voor Willem zeker, die had zijn leven gered! Dat hondje was zijn grote liefde denk ik.

Dat moet wel ja.

En wil je zijn grote vijand ook zien?

Ja! Philips.

Dat is hier vlakbij.

Oe. Philips de II om precies te zijn.

Ja, dit is Koning Philips II en ik noemde daarnet de grote vijand van Willem van Oranje, maar dat was pas later.

Ze waren vroeger vrienden?

In hun jonge jaren konden ze het heel goed samen vinden.

En dat veranderde?

Uiteindelijk kregen ze verschil van mening, ze hadden niet dezelfde opvattingen en ze werden vijand.

Het valt me trouwens wel op dat ze bijzondere kleren droegen hè?

Dat klopt, dit is echt een gala-uniform van Philips II.

En dit is een mantel van Willem van Oranje?

Ja, dit is de mantel waarop hij staat afgebeeld op schilderijen.

Waarom eigenlijk zo'n soort mantel, voor wat voor gelegenheden?

Nou, dit was voor deftige gelegenheden.

Deftig, zwart, en dan vaak zo'n kraag erbij, waarom?

En zo'n molensteenkraag erbij voor het netjes.

Hé, hoe is het eigenlijk met hem afgelopen?

Dat is niet zo'n leuk verhaal.

Vertel het even?

Nou, Balthasar Gerards wilde Willem van Oranje vermoorden.

En wie was dat dan?

Dat was iemand die in opdracht van Philips II wel Willem wilde neerschieten.

En hoe heeft hij het gedaan?

Balthasar Gerards stond achter deze pilaar en Willem van Oranje kwam daar uit de eetzaal.

Met zijn vrouw en kinderen en met lijfwachten, op dat moment wilde hij de trap op lopen en pakt Balthasar Gerards zijn pistool uit zijn onderste mantel vandaan en schiet Willem van Oranje hier dood op de trap.

Was hij meteen dood?

Nee, er wordt gezegd dat hij nog laatste woorden heeft gesproken.

En die waren...?

"Mijn God, mijn God, hebt medelijden met mij en met dit arme volk." Maar of dat zo is, dat is de vraag. Er wordt ook wel gezegd dat hij onmiddellijk dood was.

Kijk: hier zie je nog de twee kogelgaten en er waren er drie, maar die derde is niet meer te zien en hierboven op het bordje staat: "Hieronder staan de tekenen der kogelen daarmede Prins Willem van Oranje is doorschoten op 10 juli anno 1584.". En daar achter die pilaar, daar stond Balthasar dus. Willem van Oranje is vermoord in zijn eigen huis! Dat is een heftig verhaal zeg!

Na 80 jaar van oorlog werd Nederland een vrij land, los van het Rijk van de Spaanse Koning Philips. En dat hebben we dus allemaal te danken aan Willem van Oranje en zijn zoons.